

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค.245 สวัสดิการเด็กและครอบครัว
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ
900001	อาจารย์พัชชา เจิงกลิ่นจันทร์	096-914-5949	patcha.jeung@gmail.com	ช่องทางออนไลน์

2. วันและเวลาบรรยาย

วันพุธ เวลา 13.30 - 16.30 น. เรียนออนไลน์

สอบปลายภาค 14 ธ.ค. 2564 เวลา 09:00 - 12:00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

3.1 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในความสำคัญของแนวคิดสิทธิเด็กในการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว

3.2 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลกระทบต่อครอบครัว บทบาทของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ปัญหาและความสำคัญของครอบครัวและเด็กที่มีต่อมนุษย์ ตลอดจนวิธีการและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมชีวิตครอบครัวให้มีความสุข ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3.3 เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว รูปแบบต่าง ๆ ของการจัดสวัสดิการเด็ก ตลอดจนหลักการและวิธีการจัดบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัว เพื่อการแก้ไข ป้องกัน พื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาเด็กและครอบครัว รวมทั้งการทำงานเพื่อการพัฒนาและคุ้มครองเด็กในภาวะฉุกเฉิน

3.4 เพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความเป็นมา ขอบเขตของบริการประเภทต่างๆ ในงานสวัสดิการครอบครัวและเด็กทั้งในและต่างประเทศ

3.5 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงบทบาทของงานสังคมสงเคราะห์ในงานสวัสดิการครอบครัวและเด็ก เพื่อสามารถปฏิบัติงานเบื้องต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. แนวสังเขปรายวิชา Course Description

แนวคิดสิทธิเด็กและแนวคิดอื่นที่สำคัญในการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการเด็กและครอบครัว พลวัตการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการเด็กและครอบครัว หลักการ รูปแบบ และลักษณะบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวของต่างประเทศและประเทศไทย บทบาทของหน่วยงานที่จัดบริการสวัสดิการเด็กและครอบครัวในประเทศไทย แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสวัสดิการเด็กและครอบครัว บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในงานสวัสดิการเด็กและครอบครัว ตลอดจนการทำงานสวัสดิการเด็กในภาวะฉุกเฉิน

Child rights and other important concepts in providing child and family welfare. Meanings, scope, objective and importance of child and family welfare; dynamics of change in family and society that affect the provision of child and family welfare; principles, formats

and characteristics of child and family welfare service in Thailand and in other countries; roles of agencies that provide child and family welfare in Thailand; development trends of the provision of child and family welfare; roles of social workers in child and social welfare, as well as work on child welfare in emergency situation.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	5	1	2	3	4	
●		●	●		●			●		●			●			●						●	●	

6. กฎกติกากา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกากาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เข้าเรียนและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามเวลาที่กำหนด ส่งงานตามกำหนดเวลา และหากนักศึกษา มีข้อจำกัดหรือต้องการลาเรียน โปรดส่งอีเมลล์แจ้งอาจารย์ประจำวิชาล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน

6.1 กิจกรรมในชั้นเรียน	20	คะแนน
6.2 รายงานหรือการศึกษาด้วยตนเอง (รายงานเดี่ยว)	20	คะแนน
6.3 รายงานกลุ่ม	20	คะแนน
6.4 สอบปลายภาค	40	คะแนน
รวม	100	คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1 11/08/2564	● อธิบายแนวสังเขปลักษณะวิชา แนวการเรียนการสอน การประเมินผล แนะนำหนังสืออ่านประกอบในชั้นเรียน	บรรยาย และสื่อ power point	รับทราบแนวการเรียนการสอน การประเมินผล แนะนำหนังสืออ่านประกอบในชั้นเรียน	อ.พัชชา
2 18/08/2564	● ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว สถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อเด็กและครอบครัว	บรรยาย และสื่อ power point	มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว	อ.พัชชา
3 25/08/2564	● ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว	บรรยาย	มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว	อ.พัชชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
	➤ ความหมายและ ลักษณะของเด็กและ ครอบครัว บทบาทและหน้าที่ของ ครอบครัว โครงสร้างของ ครอบครัวที่เปลี่ยนไป	และสื่อ power point	เข้าใจความหมายเด็กและ ครอบครัว รวมทั้งเข้าใจ บทบาทและหน้าที่ของ ครอบครัว โครงสร้างของ ครอบครัวที่เปลี่ยนไป	
4 1/09/2564	<ul style="list-style-type: none"> ● ความจำเป็นของสวัสดิการ เด็กและครอบครัว ● แนวคิด ทฤษฎีสำคัญในการ พัฒนาเด็กและเยาวชน ความหมายของการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว ผ่าน แนวคิดต่าง ๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะแนวคิดสิทธิเด็ก 	บรรยาย และสื่อ power point	มีความรู้ความเข้าใจที่มา และความสำคัญของการ จัดสวัสดิการเด็กและ ครอบครัว มีความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ทฤษฎีสำคัญใน การพัฒนาเด็กและ เยาวชน	อ.พัชชา
5 8/09/2564	<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินเด็กและ ครอบครัว 	บรรยาย และสื่อ power point แบบประเมิน พัฒนาการเด็ก แบบประเมินเด็ก และครอบครัว	มีความรู้ถึงหลักการ วิธีการ และเครื่องมือใน การประเมินเด็กและ ครอบครัว	อ.พัชชา
6 15/09/2564	เครื่องมือในการทำงานกับเด็ก และครอบครัว	บรรยาย และสื่อ power point แบบประเมิน พัฒนาการเด็ก แบบประเมินเด็ก และครอบครัว	สามารถประเมินโดยใช้ เครื่องมือในการประเมิน เด็กและครอบครัวได้	อ.พัชชา
7 22/09/2564	ฝึกการประเมินและการใช้ เครื่องมือในการทำงานกับเด็ก และครอบครัว	บรรยาย และสื่อ power point แบบประเมิน พัฒนาการเด็ก แบบประเมินเด็ก และครอบครัว	สามารถประเมินโดยใช้ เครื่องมือในการประเมิน เด็กและครอบครัวได้	อ.พัชชา

สัปดาห์การสอบกลางภาค (26 กันยายน – 3 ตุลาคม 2564)

ลำดับที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
<u>8</u> 6/10/2564	บริการที่จะช่วยป้องกัน แก้อา พื้นฟูและส่งเสริมความมั่นคงใน เด็กและครอบครัวทั้งของรัฐ และเอกชนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	บรรยาย และสื่อ power point	ทราบบริการที่จะช่วย ป้องกัน แก้อา พื้นฟูและ ส่งเสริมความมั่นคงในเด็ก และครอบครัวทั้งของรัฐ และเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ	อ.พัชชา
<u>9</u> 13/10/2564	บริการที่จะช่วยป้องกัน แก้อา พื้นฟูและส่งเสริมความมั่นคงใน เด็กและครอบครัวทั้งของรัฐ และเอกชนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ (ต่อ)	บรรยาย และสื่อ power point	ทราบบริการที่จะช่วย ป้องกัน แก้อา พื้นฟูและ ส่งเสริมความมั่นคงในเด็ก และครอบครัวทั้งของรัฐ และเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ	อ.พัชชา
<u>10</u> 20/10/2564	วิเคราะห์ระบบสวัสดิการ	บรรยาย และสื่อ power point	สามารถวิเคราะห์การจัด สวัสดิการเด็กและ ครอบครัว	อ.พัชชา
<u>11</u> 27/10/2564	การเลี้ยงดูทดแทนสำหรับเด็ก (Alternative care) หน่วยงาน ที่ให้บริการสวัสดิการครอบครัว และเด็ก ทั้งรัฐบาลและเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ	บรรยาย และสื่อ power point	มีความรู้เรื่องหลักการ กระบวนการ บริการจัดหา ครอบครัวทดแทน	อ.พัชชา
<u>12</u> 3/11/2564	วิธีปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการเด็กในภาวะ วิกฤต	บรรยาย และสื่อ power point	มีความรู้วิธีปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์และ สวัสดิการเด็กในภาวะ วิกฤต	อ.พัชชา
<u>13</u> 10/11/2564	กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องใน การทำงานกับเด็กและเยาวชน	บรรยาย และสื่อ power point	มีความรู้เรื่องกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการทำงานกับ เด็ก เยาวชน และ ครอบครัว	อ.พัชชา/วิทยากร
<u>14</u> 17/11/2564	สรุปงานสวัสดิการเด็กและ ครอบครัว	บรรยาย และสื่อ power point	ทบทวนองค์ความรู้ การ นำไปประยุกต์ใช้ และ พัฒนาการจัดสวัสดิการ เด็ก เยาวชน และ ครอบครัว	อ.พัชชา
<u>15</u> 24/11/2564	นำเสนอรายงานกลุ่ม	บรรยาย และสื่อ power point	สามารถบูรณาการองค์ ความรู้ การวางแผน และ การจัดสวัสดิการสังคม	อ.พัชชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
16 26/11/2564	พัฒนารายงานกลุ่ม	บรรยาย และสื่อ power point	สามารถบูรณาการองค์ ความรู้ การวางแผน และ การจัดสวัสดิการสังคม	อ.พัชชา
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน วันที่ 27 พฤศจิกายน 2564				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนออนไลน์ การเข้าเรียนเพื่อการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนและส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน และการนำเสนอโดยสามารถเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางสังคมสงเคราะห์

โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	85- 100	75 – 84	65 – 74	55 – 64	45 – 54	35 – 44	25 – 34	0 – 24
เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	F

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอ ดู กระดาษคำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศ ผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). **รายงานการ พัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2563**. กรุงเทพฯ: กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และ สุภรต์ จรัสสิทธิ์. (2560). **สถานเลี้ยงเด็กในบริบทสังคมเมือง: พัฒนาการเพื่อความ มั่นคงของชาติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- พัฒนาภานุ ทูลธรรม. (2557). การพัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายสวัสดิการเด็กและครอบครัวของ กลุ่มบูรณาการแรงงานสตรีด้วยการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์แนวเฟมินิสต์. วิทยานิพนธ์สังคม สงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต.
- ภูเบศร์ สมุทรจักร, อธิรุช ก้อนแก้ว และวิภาวัน อุเด็น. (2559). **ความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- มนสิการ กาญจนะจิตรรา, กัญญาพัชร สุทธิเกษม และ รินา ต๊ะดี (บรรณาธิการ). (2560). **เมื่องานรัดตัว จะสร้างครอบครัวได้อย่างไร : สมดุลชีวิตและงานของคนรุ่นใหม่**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- อารี จำปาภาย และคณะ. (2556). **ลูกๆ เป็นอย่างไรเมื่อพ่อแม่ย้ายถิ่น โครงการ CLAIM**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญ ฌรัฐกร เพลท.
- อัญมณี บูรณกานนท์. (2556). **วิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน**.

กรุงเทพฯ: พรึทหวานกราฟฟิค, 2556

อภินุญา เวชชชั. (2552). การพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ส้านักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อภินุญา เวชชชั และคณะ. (2556). การถอดบทเรียนการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ด้านการทำงานกับเด็ก. กรุงเทพฯ : บริษัท พรึทหวานกราฟฟิค จำกัด.

Cheng, Tyrone C.; Lo, Celia C. (2018). Do social work education, job description, and cultural competence foster child welfare caseworkers' therapeutic alliances?. **Child & Family Social Work**. August 2018; 23(3): 435-442.

Doyle, Celia. (2006). **Working With Abused Children**. 3rd Edition. BASW Practice Social Work. New York: Palgrave Macmillan.

Frost, Nick (Editor). (2005). **Child Welfare**. London & New York: Routledge.

Jannah Hurn Mather, Patricia B. Lager. (2000). **Child welfare : a unifying model of practice**. Belmont, Calif. : Brooks/Cole.

Mallette, Jacquelyn K.; Futris, Ted G.; Schramm, David G. (2018). Fostering a culture of family-centred care: Child welfare professionals' beliefs about fathers, family instability, and the value of relationship education. **Child & Family Social Work**. August 2018; 23(3): 354-363.

Mark Smith. (2011). **Rethinking Residential Child Care**. The Policy Press, University of Bristol, UK.

Popple, Philip R. (2007). **Child welfare social work: an introduction**. Boston: Pearson/ Allyn and Bacon.